

Dosarul nr. 2r-437/23
2-22106555-01-2r-16102023

Prima instanță - (Judecătoria Bălți, sediul central) N. Costăș
Instanța de apel - (Curtea de Apel Bălți) S. Procopciuc, D. Corolevschi, D. Stănilă

DECIZIE

29 mai 2024

mun. Chișinău

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător

Judecători

Oxana Parfeni

Ion Malanciuc

Lilia Roic-Botezatu

examinând recursul declarat de Maxim Negru,
în cauza civilă intentată la cererea de chenare în judecată depusă de Maxim Negru împotriva Societății pe Acțiuni „Rețelele Electrice de Distribuție Nord” cu privire la anularea ordinilor, repararea prejudiciului material și moral și compensarea cheltuielilor de judecată,
împotriva încheierii din 11 septembrie 2023 a Curții de Apel Bălți,

c o n s t a t ă:

La 22 iulie 2022, Maxim Negru a depus cerere de chemare în judecata împotriva SA „RED-Nord” cu privire la anularea ordinilor, repararea prejudiciului material și moral și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 10 martie 2023 a Judecătoriei Bălți, sediul central, s-a respins cererea de chemare în judecată înaintată de Maxim Negru împotriva SA „RED-Nord” cu privire la anularea ordinilor, repararea prejudiciului material și moral și compensarea cheltuielilor de judecată.

La 15 martie 2023, Maxim Negru depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii din 10 martie 2023 a Judecătoriei Bălți, sediul central, solicitând casarea parțială a acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care acțiunea înaintată să fie admisă integral.

Prin încheierea din 30 mai 2023 a Curții de Apel Bălți, nu s-a dat curs cererii de apel înaintate de Negru Maxim împotriva hotărârii din 10 martie 2023 a Judecătoriei Bălți, sediul central,

S-a acordat termen apelantului Maxim Negru până la 08 septembrie 2023 ora 16:00 (inclusiv), pentru lichidarea neajunsurilor și anume: prezentarea apelului motivat, în limba de stat, cu semnătură olografă sau omologată, în copii pentru toți participanții la proces cu înregistrarea acesteia până la data limită în secția evidență și documentare procesuală a instanței de apel.

S-a atenționat apelantul acestuia că, în cazul în care va expedia apelul motivat și dovada de plată a taxei de stat către instanța de apel prin alte mijloace, decât prin depunerea personală a acestora în instanță, urmează să asigure că acestea vor parveni în adresa instanței de apel în termenul stabilit, până la 08 septembrie 2023, ora 16:00.

S-a explicat apelantului că, dacă nu vor fi lichidate neajunsurile menționate, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu toate documentele anexate va fi restituită.

Prin încheierea din 11 septembrie 2023 a Curții de Apel Bălți, s-a restituit apelul declarat de Maxim Negru împotriva hotărârii din 10 martie 2023 a Judecătorei Bălți, sediul central și s-a remis apelantului cererea de apel cu toate documentele anexate.

La 26 septembrie 2023, Maxim Negru a declarat recurs împotriva încheierii din 11 septembrie 2023 a Curții de Apel Bălți, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii, cu restituirea cauzei spre rejudecare, la etapa acceptării în procedură a cerii de apel.

În motivarea recursului, recurentul a invocat că nu a cunoscut de existența încheierii din 30 mai 2023 a Curții de Apel Bălți, nu a primit-o și nici nu a luat cunoștință cu conținutul acesteia. Și, din acest motiv, nu a avut posibilitatea să se conformeze cu cerințele din acest act judecătoresc și să depună motivarea apelului până la data de 08 septembrie 2023 ora 16:00 (inclusiv).

Faptul nerecepționării înștiințării de la Oficiul Poștal este datorat situației că blocul de locuit reprezintă un cămin familial care nu dispune de cutii poștale, iar înștiințările și corespondența este lăsată de către poștaș pe pervazul geamului de la etajul întâi a scării blocului locativ, la care au acces toți locatarii și vizitatorii. Acest fapt este confirmat prin răspunsul nr. 628 din 22 septembrie 2023 al Centrului de Poștă Bălți anexat la cererea de recurs.

Recurentul a menționat că în procesul de examinare a cauzei în prima instanță a beneficiat de serviciile avocatului Boguțchi (Teleba) Snejana, însă nici acesteia nu i-a fost comunicată încheierea din 30 mai 2023 a Curții de Apel Bălți, nici printr-un mijloc de informare: poșta terestră, e-mail sau prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor.

Prin referința depusă la 19 decembrie 2023, reprezentantul SA „RED-Nord” a solicitat respingerea recursului ca fiind neîntemeiat.

Conform art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

La caz, potrivit Declarației semnate (f.d.198), Maxim Negru a luat cunoștință cu materialele dosarului la 20 septembrie 2023, astfel că recursul depus la data de 26 septembrie 2023 este declarat în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Examinând recursul declarat de Maxim Negru, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat și care urmează a fi respins, cu menținerea încheierii contestate, din următoarele motive.

Din actele dosarului se constată că la 10 martie 2023 a fost pronunțată hotărârea Judecătorei Bălți, sediul central.

La 15 martie 2023, Maxim Negru a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii menționate.

Prin încheierea din 30 mai 2023 a Curții de Apel Bălți, nu s-a dat curs cererii de apel și s-a acordat termen apelantului Maxim Negru până la 08 septembrie 2023 ora 16:00 (inclusiv), pentru prezentarea apelului motivat, în limba de stat, cu semnătură olografă sau omologată, în copii pentru toți participanții la proces cu înregistrarea acesteia până la data limită în secția evidență și documentare procesuală a instanței de apel.

Iar, prin încheierea din 11 septembrie 2023 a Curții de Apel Bălți, s-a restituit cererea de apel depusă de Maxim Negru împotriva hotărârii din 10 martie 2023 a Judecătorei Bălți, sediul central și s-a remis apelantului cererea de apel cu toate documentele anexate.

Instanța de apel și-a fundamentat soluția în baza art. art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, concluzionând că în termenul stabilit până la datat de 08 septembrie 2023, ora 16:00, apelantul nu au lichidat neajunsurile menționate în încheierea din 30 mai 2023 a Curții de Apel Bălți și nu a prezentat apelul motivat.

Referitor la comunicarea încheierii privind necesitatea lichidării neajunsurilor cererii de apel, instanța a menționat că a oferit apelantului termen rezonabil și suficient pentru a prezenta motivarea apelului, aceasta fiind expediată apelantului prin intermediul Oficiului Poștal la adresa de domiciliu la 08 iunie 2023 fapt ce se atestă prin scrisoarea de expediere (f.d.190) care a fost returnată cu mențiunea „nereclamat” (f.d.195), însă Maxim Negru nu s-a conformat cerințelor instanței și nu a înlăturat neajunsurile până la data scadentă de 08 septembrie 2023, ora 16.00.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră încheierea recurată legală și întemeiată.

În acest sens, instanța de recurs reține că în conformitate cu art. 365 alin. (1) lit. d) din Codul de procedură civilă, în cererea de apel se indică motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul.

În conformitate cu art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

În context, art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, stipulează că instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1).

Art. 110 din Codul de procedură civilă, statuează că termenul de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea

instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură or să încheie un ansamblu de acte.

Conform art. 10 alin. (1) din Codul de procedură civilă, sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

Din interpretarea prevederilor legale enunțate, este de înțeles că apelanților li se acordă un termen pentru înlăturarea neajunsurilor, iar în cazul neîndeplinirii în termen a indicațiilor menționate în încheiere, survine sancțiunea pentru neîndeplinirea în termen a actului de procedură, la caz, restituirea cererii de apel.

Raportând la speță normele sus-citate, Completul de judecată consideră concluzia instanței de apel privind restituirea apelului, ca fiind întemeiată. Or, după cum denotă actele cauzei, copia încheierii instanței de apel din 30 mai 2023 a Curții de Apel Bălți, prin care nu s-a dat curs cererii de apel și s-a acordat apelantului termen până la 08 septembrie 2023 ora 16:00 (inclusiv), pentru prezentarea apelului în corespundere cu prevederile art. 364-365 din Codul de procedură civilă, a fost expedit recurentului prin poștă la adresa de domiciliu indicată de acesta în cererea de apel.

Cât privesc argumentele cererii de recurs că recurentul nu a primit încheierea de nu dat curs cererii de apel și nici nu a luat cunoștință cu conținutul acesteia, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție le consideră neîntemeiate și care urmează a fi respinse, în situația în care instanța și-a onorat această obligație și a notificat apelantul la adresa de domiciliu indicată de acesta.

Drept urmare, argumentele recurentului precum că nu i-a fost comunicată în mod adecvat încheierea din 30 mai 2023, decad în situația în care acesta nu și-a valorificat dreptul de a ridica corespondența expedită în adresa sa.

Completul de judecată consideră că neridicarea corespondenței de către destinatar nu poate justifica faptul că acesta nu a cunoscut despre încheierea adoptată, în situația în care acesta a depus cererea de apel nemotivată încă la data de 15 martie 2023 precum și, instanța de apel a întreprins măsurile necesare de înștiințare a lui și a notificat în modul prevăzut de lege încheierea menționată, însă apelantul nu a ridicat corespondența, omisiune ce nu poate fi imputată instanței de judecată. Iar termenul stabilit pentru înlăturarea neajunsurilor până la 8 septembrie 2023 a fost unul mai mult decât rezonabil pentru o persoană care acționează cu diligența necesară pentru a se interesa de soarta dosarului și întreprinde toate măsurile necesare în vederea realizării drepturilor sale procedurale.

Conform art.100 alin.(1) din Codul de procedură civilă, cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoresc, la adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată sau înregistrată prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară.

În context, Completul consideră ca fiind justificată concluzia instanței de apel de a restitui cererea de apel, or, fără motive întemeiate, în termenul stabilit de

instanță, apelantul și reprezentantul acestuia nu au lichidat neajunsurile menționate în încheierea din 30 mai 2023 a Curții de Apel Bălți și nu a prezentat apelul motivat.

Completul menționează că apelantul avea obligația și a dispus de suficient timp pentru a întreprinde toate măsurile în vederea executării indicațiilor stabilite în încheierea prin care nu s-a dat curs cererii de apel.

Respectiv, avea obligația de a întreprinde toate măsurile necesare, după cum sugerează și jurisprudența CEDO (Cauza Van Harn vs. Germania nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007), de a proteja drepturile clientului său de acces la instanță și de a îndeplini cerințele legale, fapt ignorat de aceasta.

Or, în conformitate cu art. 56 alin. (3) și 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

Participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Folosirea cu buna-credință a drepturilor procedurale, prezumă că partea este obligată la interval rezonabil de timp să manifeste diligență și să se intereseze despre dosarul care se află pe rolul instanței și să respecte termenele prevăzute de lege.

Din considerentele menționate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de Maxim Negru și de a menține încheierea din 26 octombrie 2023 a Curții de Apel Bălți.

În conformitate cu art. 427 lit. a) și art. 428 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Maxim Negru.

Se menține încheierea din 11 septembrie 2023 a Curții de Apel Bălți, în cauza civilă intentată la cererea de chenare în judecată depusă de Maxim Negru împotriva Societății pe Acțiuni „Rețelele Electrice de Distribuție Nord” cu privire la anularea ordinilor, repararea prejudiciului material și moral și compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Oxana Parfeni

judecătorii

Ion Malanciuc

Lilia Roic-Botezatu